



CHRISTOPHORI

FINOTTI VENETI

In Funere

IOANNIS MEDICES

DVCIS

VENETARVM COPIARVM MAXIMI

Oratio

HABITA IVSSV PRINCIPIS, ET SENATVS

In Augustissimis

D. D. PAVLI, ET IOANNIS AEDIBVS.

III. Cal. Sept. M. DC. XXI.



VENETIIS, Apud Antonium Pinellum, 1621.

SUPERIORVM PERMISSV.



HO
OI
EV
1849
Illustriss. & Reuerendiss. D.

D. CAROLO MEDICES
PRINCIPI,
ET S.R.E. CARDINALI AMPLISSIMO.

Christophorus Finottus S. P. P.



X funere IOANNIS MEDICES, (cardinalis, &) Princeps Augustissime, quod magno cum splendore Venetijs, non sine graui doloris sensu celebratum est, hance ego illius de laudibus Senatus iussu, quam pro mea tenuitate potui, habui orationem.
Non illam certè summis Inuictissimi Du-
cis meritis, et egregijs facinoribus respondentem; sed tamen tum
Veneti Senatus studio, & præclara in demortuum voluntate
plenam, tum verò etiā incredibili quadam in vniuersam Gentem
MEDICEAM obseruantia, & cultu refertam. Binis autem de
causis tuo Illustrissimo Nomini dicandam existimavi. Prima quæ
tua est, quod mutua vos magna, et singulari benevolentia comple-
etebamini, & nexus illo amoris poteriori, quam propinquitatis
obsticeti, inuicem vos utrique mirificè colebatis. Altera quæ mea
est, quod eam de te conceptam spem habeo, quæ tua est singularis
humanitas, ut quæ fuerint à me dicta de Viro tui obseruantissi-
mo, quamvis incompta, exilia, parum digna, ea facillimè, si quan-
do opus fuerit, tua dignitate amplissima, tanquam patrocinio fir-
missimo tueare. Non potuit, crede mihi, Senatus Venetus, &
Vrbs tota esse in IOANNEM officiosior, quam fuit, quæ illū &

viuentem tanti fecit, et tanto mortuum honore affecit, ut et splen-
didissimo funeris apparatu extulerit, & sua Virum Laudatissi-
mum laudatione fraudari noluerit. Quæ ut excepta est Corona
multiplici, & erectissima, ita tibi quoquè iri probatam puto,
Cardinalis Amplissime, ubi non qui dixerit, aut quomodo dixe-
rit, sed quid dixerit, de quo dixerit, cuius nomine dixerit, ami-
cis oculis, ut omnia soles, inspexeris. Poterat, fateor, eloquen-
tiori Oratori honestandi Funeris Provincia demandari, nemini
tamen deferri poterat, qui vel ardentiore studio & conatu de
eo diceret, vel libentiore animo Principi, & Senatui obtempe-
raret. Quamquam enim eloquentia, & ingenio parum valeo,
hoc uno me saltem natura donauit munere, ut virtutem ubique
amandam, Nobilitati verò adiunctam, etiam piè, sancteque colen-
dam existimem. At MEDICEO Genere Ser.^{mo} quid sublimius?
Quid longa Magnorum Principum, Ducum, Heroum Clarissi-
morum Serie gloriösius? Quid Domi, Militiaeque præstantius?
Quid in Italia & magnitudine Imperij, & Amplissimorum
Principum, & Maximorum Regum, & Summorum Pontifi-
cum affinitate illustrius? Nolo plura dicere, nè transeam litte-
rarum fines. Illud abste contendo, Cardinalis Illustrissime,
ut hoc qualecumque opus ingenij in laudem unius è Serenis-
sima tua Familia laboratum, libenter accipias, & si quid est
omissum, pro tua benignitate incredibili, temporis tantummodo
angustijs, & virium imbecillitate excuses. Id si feceris, erit
mihi gratissimum. Sic enim & meum hoc laudationis officium
intelliget Res publica Veneta, cuius mandato est præstitum, tibi
non planè displicuisse, & ipse quod mirandum in modum cupio,
arbitrabor illi me plurimum placuisse. Vale.

Venetij Non. Septemb. M. DC. XXI.

ORATIO.



O ANNEM MEDICES Florentiae
Virum Primarium, Generis claritate Amplissimi Praecellentissimum, Militaris Disciplinæ gloria celeberrimum, Oppidorum, & Vrbium Expugnatoem Fortissimum, Classium Maximarum Prætorem, Exercituumq; Amplissimum, Venetarum postremò Duceim Copiarum Augustissimum, ad Sextiles Calendas quarto, & decimo, funestissimo obitus moerore, & minus expectato communis Fati vulnere sublatum, magno cum squallore Vrbis, ac dolore omnium hac luce efferimus inœsta cum pompa. Triste quidem officium, sed IOANNIS merito, Venetæ Pietati, ac Sapientiæ debitum, & quia debitum, iusti etiam nomine à veteribus appellatum; quod supremum istud humanitatis officium, quod quidam aurea quidem sententia, sed ferreis tamen verbis honorem supremitatis expressit, ac melius alij extremum humanæ conditionis honorem nominarunt, demortuis ritè conferri, pijsq; manibus pio solemnum iustorum ritu parentari iustissimum videatur; præsertim si viuentes suis sint beneficijs, & præsentium pietatem, & posteriorum benevolentiam consecuti, eorumq; vita Rei admodum publicæ, Patriæq; toti profuerit. Et verò, vt verè dicam, dum peramplius hoc funus IOANNI MEDICES Duci Optimo, Senatus Consulto decretum video, digna satis laudatione commendare non possum N. N. constantem illam in hoc officij genere, & perpetuam Maiorum nostrorum non in suos tantum Ciues, sed multò magis in exteris gratissimam voluntatem, vt qui per vitam suum de nobis merendi optimè studium, egregio quopiam facinore edito declarassent, vel honesta morte ob Reipublicam obita, suam nobis vitam, animamq; donassent, ijdem tametsi mortui, si quis est mortuis sensus, vt esse credendum est, suo se tamen affectos digno gratiarum fructu, ac mercede laborum agnoscerent, & quando, quod Diuinæ tantum est facultatis, in vitam reuocari non possent, saltem quod Mortalibus

libus posse datur, vitæ Immortalis insignia, funus honorificum, labellum amplum, & nobile, honestam sepulturæ pompan, pulcherrimam laudationem, æreas, vel lapideas statuas, vix vñquam abolendas imagines, & sempiternam, quod inultò est ad famam illustrius, & ad gloriam magnificentius, gratissimorum animorum memoriam reportarent. Opinabantur Maiores nostri, quantum conijcio N. ac verè opinabantur, hac ratione non eos tantum præmijs, atq; honoribus affici, qui ob actiones egregias, & facta laudabilia omni se dignos honorum genere præstitissent, sed alios eodem exemplo complures ad illud vitæ genus honestissimum persequendum, præmiorum, atq; honorum illectos expectatione, cupidissime inflammari. Sic apud Veteres sepulchra ipsa legimus plerumque extasie propter vias militares, & publicas, non tam vt prætereuntes admonerent mortalitatis, quām vt intuentes spe commouerent immortalitatis. Et ingentes illæ moles, quæ humatis cadaueribus imponebantur è saxo quadratae magnifico, ornabantur hermis, mensis, labellis, epitaphijs, carminibus, statuis, obeliscis præcipue, & columnis, quod postremum erat splendentissimum, ac Regibus proprium, vt essent videlicet tum mortuoru[m] virtutis, & gloriæ insigne apud posteros monumentum, tum etiam viuis præsentissimum ad omne decus, & gloriam incitamentum. Huc ergò spectauit semper Nostrorum Maiorum pietas N. vt beneuolo animo prosequerentur beneuolos mortuos, efferrent honorifice, ingenti cum pompa, cultuq; humarent, & pleniore, vt dicitur, ore, ac spiritu celebrarent; quò non ijsolum, qui tantum illis honorem habitu[m] conspexissent, sed qui eundem ex litterarum monumentis, aut aliorum sermonibus percepissent, spiritum, atque animos sumerent, ad egregiam vel cum morte operam Reipublicæ Venetæ, strenuamq; nauandam. Eòdem spectat nostra hæc in **IOANNEM MEDICES** Virum Excellentissimum pietas, hæc suprema, & honestissima Iustorum, Funerisq; celebritas, hic frequens totius hùc concursus Vribis, & squallor, hæ piæ preces piorum hominum, indicta hæc supplicatio, hæc à Senatu gratissimo Duci laudatissimo decreta, & mihi demandata laudatio. Mortuo videlicet Viro honorem facimus N. vt Heroem Amplissimum gloriose defunctum, atq; è Mundis gloria in Cœli gloriam, lucemq; translatum, glorioso exequia-

rum

ram munere prosequamur, sicquè ad eius initiationem præsentes
omnes, & posteros reportandæ spe amplissima gloriæ prouocemus.
IOANNI MEDICEO mortuo honorem facimus, quem
si putemus in vitam per nos restitui posse, omni contentione veli-
mus, & qui mortalem vitam nostra causa, quam hostilibus s̄epe telis
exposuit, & quo, ac libenti animo profudisset, eidem, si possemus, im-
mortalem vitam libentissimè redderemus. Proineretur hoc certè
IOANNIS inuictissima illa mens, atque animus, ingens illa
ipsa in istam Patriam pietas, summus in Rempublicam amor, in
Patritios studium, in Ciues benevolentia, in totam Vrbem humani-
tas, quam omni tempore, omni conatu, nulli parcens incommodi-
tibus, nullis impendijs egregiam demonstrauit. At enim Heroem
illum Præstantissimum, & Virum oinni laudatione dignissimum
extitisse, singulari propemodum amore, & perpetua quadam erga
Veneti nominis dignitatem, atq; amplitudinem voluntate, h̄ec ipsa,
quam intuemur, mœstissima Templi facies, hæc Ægyptia prælucen-
tium funeralium piramydata moles, hæc circum dispositæ per totam
Ædem imagines, pullatæ aræ, atratæ personæ, sacra, preces, vniuer-
sorum lachrymæ contestantur; vt quoquò versus animum, men-
temq; conijcio, videam mihi obuersari ob oculos admonitores glo-
riæ, laudabilem actionum decantatores, Victoriarum tubicines,
Triumphorum præcones, famam ipsam **IOANNIS MEDICES**,
amplitudinem, gloriam nullo tempore oblitterandam. Nolo enim
audiatis hoc loco N. quæ Rethorum præscripto à Patria, & Maio-
ribus Nobilitatis splendor mutuat ornamenta. Quamquam eò ha-
bita est semper apud Sapientes homines illustrior gloria, quò am-
plioribus est diducta spatijs, & celebrior laus, quò difficiliori campo
comparata; & in Heroum præsertim, ac Præstantissimorum Princi-
pum numero factis illustribus eminere, omnium est assensu, & con-
cessione laboriosum. Sed in hunc excurrere de **IOANNE ME-**
DICEO apud vos locum, importuni esse arbitror Laudatoris.
Sit insigne hoc Elogium, ac perillustre satis. In Theatro Italiæ ho-
nestissimo, Florentiæ Vrbem nobilem, Clarissimamq; intelligo,
Præcellentissimo Imaginum Illustrissimarum Campo, **MEDIC-
EVM** Genus Serenissimum denoto, Spectabilem floruisse
IOANNEM honorum Auctoramenti, Stemmatibus Gentil-
itijs,

litijs, Militaribus Paludamentis, Infulis Pontificijs, Principatus In-
signibus, Victorij, Triumphis, Fascibus, non vulgaribus titulis, &
honoribus commendatum. Evidem exultare oratione possum
N. hoc ingressus vestibulum laudationis, quod explicata series Ma-
gnorum Hetruriæ Ducum, Imperatorum, Principum, Praefulium,
Cardinalium, Summorumq; Pontificum facit patentissimum.
Habeo enim in MEDICORVM Familia Serenissima,
quæ recognoscam ab Amplissimis Viris præscripta veræ nobilita-
tis, & gloriae ornamenta. Non ea quidem, quæ statim cuiusque oc-
currunt oculis, atque animo, quibus Parietes Aedium, & Atria ador-
nantur, Domesticarum Imaginum, & Tabularum; habeo longè
maxima, longè præstantissima, quæ & Doctissimorum Historico-
rum ingenia, & Disertissimorum Oratorum ora longum tempus
defatigarunt. Sed non opus illa repetere præsertim nota, quæ fuere
IOANNI cum tot, ac tantis communia; quando propria habe-
mus innumera, quæ ad sui commendationem inuitant, & rapiunt
orationem. Mittam ergò libenter Generis laudationem, atque ad
earum me rerum prædicationem conuertam, quibus ille ipse, cui
Parentalis apploratur dies, non alienis, sed suis, non extrinsecus ad-
scitis, sed proprijs, vi ingenij, militiae q; opera comparatis gloria-
bundus incessit. Nec ibo N. per visitatos Oratorum locos, vt omnes
vitæ ætates, aut genera bonorum laudando persequar; his enim sic
affluxit IOANNES, vt obruat copia profluentiam oratio-
nis; eas ita produxit, vt iustum singulæ vitæ partes orationem des-
iderent. Ad eam me primò virtutum distributionem reuoco, quæ
Heroicum animum, qualem extitisse IOANNIS actiones
prædicant, præclaris verè dotibus, partibusq; exornant. Hæ verò
duæ sunt, Togata vna, Militaris altera. Hæc belli tempestate con-
spicua; Illa pacis. Hæc publicæ saluti, & commodo; Illa fructui
priuato accommoda. Hæc ad defendendos, ac proferendos, si liber,
fines Imperij nata; Illa ad humanæ Societatis, & amicitiae vinculum
comparata. Hæc fusis hostibus, partis Victorij, Vrbibus expugna-
tis, Imperatorijs Paludamentis clarissima; Illa sedandis animorum
perturbationibus, cupiditatibus refrænandis, virtutum facibus ex-
citandis aptissima. Clarè dicain, vt omnes intelligent. Hac ar-
morum tractatio; Illa doctrinarum gloria continetur. Vtraque

ama-

ipatus In-
titulis, &
e possum
series Ma-
ræfulum,
ssimum,
nissima,
nobilita-
usque oc-
ria ador-
eo longè
istorico-
tempus
uæ fuere
ria habe-
rapiunt
tque ad
pfe, cui
ecus ad-
gloria-
omnes
nim sic
oratio.
in desfi-
o, quæ
stiones
æ verò
te con-
fructui
i liber,
culum
ugna-
orūm
us ex-
lac ar-
aque
ia-

amabilis, vtraque gloria, Summorum præsertim Principium co-
gnitione, ac studio digna. Hæ res duæ, quæ iamdiu de Principa-
tu, & dignitate, summa inter se contentione disceptant, nullo vn-
quam futuro Iudice, vtra sit illustrior, atque optabilior, duplum
exercendæ virtutis Palæstram faciunt, in qua qui veræ laudis, &
gloriæ viam ingreditur, gloriosè desudet.. Et quoniam perdifficile
est, atque omni negotio maius, versatile ad utramque ingenium
obtinere, quod maximè distractas, & longo interuallo dissitas ra-
tiones habet, iure optimo qui hac duplici honestarum actionum
parte glriosus elucet, celebramus humano fastigio celsiore.
Iam verò IOANNES MEDICES Heros glriosissimus
utramque humanæ vitæ Palæstram ita exercuit, ita ad gloriam, &
celebritatem nominis insudauit, vt quia non multos habebat supe-
riores, ipsum se sibi aliquando proponeret superandum. Itaque in
eo, quod mirabile dictu est, nec in multis compertum, & armati
Ducis virtutem Imperatoriam Paludatam, & Pacifici Principis
Togatam Maiestatem vereri licet, ac reuereri.. Quid enim non ea
causa sapienter egit in euntis Adolescentiæ primordijs, quò pœcla-
rum illum, & nobilem animum, quem hæreditario iure acceperat à
Maioribus, singulari modestia, probitate, aureisq; moribus exor-
natum, earum quoquè facultatum luminibus decoraret, quas solas
nobiscum è naufragio, & incendijs enatare, Cyrenenses Aristippus
ille dicto, factoq; admonuit, & Regno pulsus Dionysius ille Junior
suo ipsius experimento comprobavit. Præter eas artes, & litteras,
quæ priuò humanam mentem expoliunt, ab humanitate cogni-
mento humaniores, pulcherrima disciplinarum semina, & funda-
menta, grauioribus se quibusque, ac seuerioribus studijs mira soler-
tia totum dedit. Itaque quis eo unquam euasit in arcans naturæ
peruestigandis acutior! quis in rimandis, ac dignoscendis rerum
proprietatibus promptior! quis in commentando Cœlorum, Sy-
derum, Planetarum cursu peritior! quis scientiarum Mathemati-
carum usu, notitiaq; instructior! quis Politicis Disciplinis orna-
tior! quis eloquentiæ fontibus plenior! quis Musarum lepore
concinnior! quis historiarum lectione profundior! quis in dicen-
do felicior! quis in scribendo suauior! Dicam breui. Ornatisimus
bonarum Artium omni genere IOANNS animus fuit. Com-

parauit celeriter felicitate ingenij doctrinas omnes, & quò paratior ad Imperatoria munera capessenda accederet, è solidis Philosophorum, atque eruditissimorum Virorum disputationibus moderandæ Reipublicæ sententias, enunciata, leges depropmsit, memoriaq; absorbuit. Ut mirum planè videri possit, in militari ingenio tantam exarsisse cupiditatem, ac sitim earum Artium, quæ Togam magis, quæ Sagum, Curiam, quæ Castra, Forum, quæ Aciem, Leges, quæ tela, pacatos, quæ armatos decent. Quid enim hoc loco recenseam N. quæ multa IOANNES orationis varietate, quæ insigni Idiomatum multorum intelligentia, quæ mira linguarum super humanam ferè cogitationem excellentia, floruit? qui præter natuam eloquentiam, hoc est, Italam, quæ tantum valuit, quantum nemo aliis, calluit linguarum genera amplius octo. Nam siue Gallico Idiomate loquendum, siue Anglico, Germano, Hispano, Belgico, siue Latini, Græci, Hebraicq; eloquij opus esset, nihil cogitari vñquam potuit. IOANNE MEDICEO eloquentius, nihil admirabilius, nihil ornatus. Inuitus ferè in hac parte orationis moror N. quòd vereor, nè illa, quæ dico, è veterum laudationum formula decerpta videantur, & dicta imagis, ut effingatur forma laudatissimi Principis, quæ quòd IOANNEM talem fuisse contigerit. Quod non ita est. Neque enim aut IOANNES is fuit, qui sit ornandus falsis laudibus, aut vos onerandi mendaci oratione; neque ego vos ineptæ assestantionis meæ velim habere Iudices accusante conscientia. Ita seres habet, ut dico. Omni cultura ingenij, & liberalium Doctrinarum laurea pulcherrimus IOANNIS animus ornatus fuit; cuius rei vos ipsos appello testes Optimates, Principes, Reges, Imperatores, Pontifices, qui IOANNEM frequenti conuentu allocuti, illum vel ex tempore de rebus omnibus doctissime differentem, commentantem, respondentem ad omnia, proponentem, objicientem, consilia explicantem, facta vetera repetente, multa etiam antequam fierent, præmonentem audistis. Ut quemadmodum olim factum ab Anaxagora legimus, qui Cœlo fereno imbre, à Pherecide, qui naufragium mari tranquillo, ab Anaximandro, qui motum Terræ, ac nè plures memorem, à Thalete Milesio, qui oleæ vberitatem, & Solis defectionem prænunciauit,

uit, ita m
IOAN
literaturæ
prædicant
doctissima
cherrimæ
noto teru
uulgantur
rem dicer
cantiones
cæ studiu
uina cont
partibus
rijs benè
tanto etia
ratione v
incredib
roem igi
O' IO
quæ c
fonte sc
omnibu
ræ, qua
quasq;
quòd o
rè præd
ria N.
statem
cipum
tunæ d
uis ma
rum d
fluent
instru
exam
impo

uir, ita multa communicantem Mortalibus abstrusa mysteria.
IOANNEM MEDICES Virum Doctissimum, & omni
literaturæ genere ornatissimum Mundus persenserit. Quid enim
prædican, quid testantur tot consignata litteris à IOANNE
doctissima, & ornatissima monumenta! Quid Orationes illæ pul-
cherrimæ, & elegantissimæ, quæ ignoto nomine, Auctore tamen
noto teruntur studiosorum manibus, & fama doctorum celebri di-
ulgantur! an non Tullianam videntur vobis facundiam, & lepo-
rem dicendi Atticum redolere! Et illa IOANNIS carmina,
cantiones, poemata, quæ leguntur, an non singulare artis Poeti-
cæ studium, præstantiamq; commendant! Et illa de Veritate Di-
uina contexta volumina, ij libelli perelegantes, & aurei, tum de
partibus Equitis egregiè obcundis, tum de Principatibus, & Impe-
rijs benè administrandis, qui tanta cum sui celebratione nominis,
tanto etiam Posterorum fructu, non sine omnium singulari adini-
ratione voluuntur! an non MEDICEÆ Sapientiæ gloriam
incredibilem, & immortalem virtutis famam depraedican! O He-
roem igitur in celeberrimo litteratorum Musæo facile Principem.
O IOANNEM, ò Ducem plus quam credi, plus etiam
quam cogitari potest, Sapientissimum. Hinc illi deinde velut è
fonte scientiarum diducti ad agendum riuuli, prudentia rebus in
omnibus, moderatio, dexteritas, integritas, pietas, aliæq; sexcen-
tæ, quarum esse compos vix potest animus, qui litteris expers est,
quasq; qui obtinet, is verè dici debet onustus sapientiæ merce,
quòd optima iecerit fundamenta in virtute, atque honestate. Qua-
rè prædiuitem IOANNEM dixero, & omni cumulatum glo-
ria N. qui præter opes, diuitias, nobilitatem generis, oris venu-
statem, gratiam apud omnes, & dignitatem, Maximorum Prin-
cipum studia, Vulgi amorem, nobilium obseruantiam, & alia for-
tunæ dona plurima, optimam sibi sapientiæ mercem thesauro quo-
uis maximo potiorem comparauit. Intelligebat profectò, et si vi-
rum dederis clarissimis ortum natalibus, refertum pecunijs, circum-
fuentem copijs, rebus omnibus abundantem, si uno tantum careat
instrumento doctrinarum, quas virtus consequitur, & rem suis
examines inomentis, neque ex fucata illa diuitiarum spetie oculi
imponant animo, affulgentem illam Generis nobilitatem nihil ei

aliud conferre, quam ut infamia notior, opum præstantiam, &
inopia maior, seruorum copiam, ut solitudine miseror videatur.
Namque ut longum præeat, ac sequatur famulantium agmen, &
longè venientem elatus puluis ostendat, interim aliquis non deerit
Crates, qui inflato homini, & sua magnificè circumspicienti, suosq;
adnumeranti, in aurem insusurrabit, miseret me solitudinis tuæ.
Quid enim non eum appelles solum, qui secum nusquam est, secum
non loquitur, semper ad exteriora se porrigit! qui si deseratur à re-
bus, quas videtur habere, deseretur ab oīnnibus. Solus est, qui
expers doctrinæ est; miser est, quia solus. Quò ergò beatior vide-
ri debet, & omni bonorum genere I O A N N E S instructior,
qui nè vñquam esset solus, qui nunquam poterat esse solus, præsi-
dia doctrinarum, virtutumq; omnium lumina, & ornamenta, re-
liqua cum dignitate coniunxit, quò sic fieret administrandæ Rei-
publicæ, Populis, ac Gentibus moderandis, & Imperatoriaæ Per-
sonæ sustinendæ accommodatior, quo illum præcipue claritas san-
guinis, natalium splendor, Auorum imagines, Maiorum exem-
pla, naturæ cum primis singularis quædam propensio, ac robur in-
uictum animi euocabant. Quid enim, & quantum valeat quam-
quam animosus Imperator in acie, earum præsidio facultatum, &
ope artium destitutus, quibus saepe ad pugnam animandi accidentunt
milites, saepe etiam cohibendi, consolandi donis propositis aliquan-
do, alias deterrendi, interdum aduersus hostes incitandi, saepe etiam
reuocandi; nunc in officio continendi, nunc à facinoribus dehortan-
di; nunc præmiorum expectatione, nunc suppliciorum metu com-
mouendi. Quid scio! ea plerumque incident tempora, quibus togæ disciplinæ maximè omnium necessariæ videantur in castris,
ijsq; vnis magni saepe exercitus profligati, magna partæ victoriae
debeantur. Didicerat hoc à Maioribus I O A N N E S Inuictissi-
mum, lectione compererat, Præstantissimorum Imperatorum visu,
& exemplo firmarat. Quamobrem ipse quod animum pacis arti-
bus expolitum, & togata velut militia clarum ad militares discipli-
nas, bellicasq; artes applicuit, mirum est, quanta semper tum fa-
cilitate, tum etiam felicitate Imperatorios fuscæ gesserit, exercitus
gubernarit, acies instruxerit, hostes profligarit, Vrbes cepiterit, Op-
pida expugnarit, victorias, & triumphos pepererit, eorumq;, qui-
bus

bus egregiam semper , ac fidelem nauauit operam , Imperatorum
Regum , Principum , Imperij , ac Ditionis terminos propagavit .
Crescit mihi opus N. & quò progredior magis , eò in vastiorem
me latitudinem , & quasi profundum coniectum video . Quò ma-
gis nihil intermitte debet de vestræ aura benignitatis , vt recto video
licet vtens cursu in portum perueniam in columnis ; idest , vt de
IOANNIS MEDICE S Ducis Copiarum Maximi rebus
maximiis me dicentem libentissime audiatis . Venio enim ad illam
partem , ad quam æstus meiam quidam orationis adduxit , qua
felicit de bellicis laudibus est dicendum . Hic autem quid primum
dicam , aut maximum ! aut quid potissimum in tanta factorum me-
morabilium multitudine conticebo ! Certe ut quidque occurrit
animo , præstantissimum videtur , atque optimum . Sic obruor re-
rum multitudine , ac numero , magisq; addubito , quid relinquere
debeam , quān quærant laudatores alij , quid loquantur . Sic ino-
piam copia parit ; mensq; ipsa hæret in re deligenda , quæ sit oin-
nium maxima , quando pares inter innumeratas reperire non potest
superiorem . Vidistis enim uero frequenter in aquis tranquillis ,
cum in eas perparius injectus lapis tanquam centrum efficerit ,
alius deinde ex alio veluti circumductus circino circulus explicatur ,
sempqr nouissimus exurgens , atque in superficiem dilatatus obli-
terat externum . Idem in præsentia accidit mihi , dum militarem
gloriam IOANNI MEDICEI recolo ; nunc videlicet
hoc cogitanti occurrit animo , nunc rursus aliud emergit , & quod
prius influxerat , rapit , & absorbet . Quocirca distrahitur delibe-
rando animus , dum id , quod prius dicendum fese obiecerat , super-
uenienti alteri obsequitur , ac prope modum cedit loco . Prædicent
ergo alij , & extollant laudibus , quam primò IOANNE S
exercuit Militiæ Disciplinam etiamnum adolescens in Belgio , Ale-
xandro Farnesio Parmæ , & Placentiæ Duce Serenissimo , Hispa-
narum Imperatore Gentium Maximo ; & pugnas illas nobiles , ac
præclara facinora tanta cum laude consilij , sapientiæ , fortitudinis
edita , splendida ratione dicendi , & ornatissima prosequuntur .
Triumphos alij celebrent , quos duxit in Gallia apud Henricum
Quartum Gloriofi Nominis Galliarum Regem Potentissimum ;
atque ob præstantiam in re militari , & excellentiam , quān carus ,

quam

quam admirabilis, quanto in honore, & amore apud omnes fuit, non tantum milites, Centuriones, Tribunos, Praefectos, Duces, sed eum ipsum Regem Inuictissimum, qui solus virtute bellica vel æquauit superiorum Imperatorum gloriam, vel excessit, studiosè decantent. Sint denique, nè plura enumerando consecter, qui trophyæ referant, efferantq; illustria, quæ IOANNES MEDICEVS apud Germanos in Amplissimo Pannonicæ Regno, Rodulpho Secundo Imperatore Christianorum Augustissimo, Barbaris, Ferisq; ex hostibus, magna cum sui celebritate nominis reportauit. Aliud mihi propositum est N. ea scilicet quam breuissimè persequi, quæ IOANNES Dux Egregius ad Forum Iulij pro Republica Veneta perquam honorifice gessit, & quibus præclararam expressit, atque imitandam effigiem Ducis verè Sapientissimi, publicam salutem, & dignitatem in omni re, consilioq; spectantis. Quamquam fortasse huic etiam causæ conducere admodum aliquis opinabitur, vt superiora quoquæ illa, quæ omnium præconio commendantur, tacite à me vobis subiiciantur in mentem, quò sic facilius & ijs, quæ dicam illum proximè nos egisse, fides habeatur, & nihil apud vos de veritate consequentium detrahatur. Exardebant ergò belli faces in Belgio, nam à Belgio libet redordiri Prouincia illa nobili, & maximè celebrata armorum, militiæq; magistra, inter Philippum Secundum Magni Nomini Hispaniarum Regem, & Belgarum Principes Potentissimos excitatae. Iamq; annos amplius decein magnis, validisq; exercitus, expeditissimis classibus, multis Equitum, ac Peditum Copijs fuerat utrinque summa contentione, & multa etiam internecione pugnatum. Et quia cum serocissimis, & Inuictissimis Nationibus res erat, vietus aliquando Hispanus, multò saepius victor, sanguinolenta duntaxat Victoria pugnacissimas illas Gentes superarat. Mitto cetera; nam longum esset omnia persequi virtutis MEDICEÆ monumenta. Ad Ostendæ Oppidum pugnabatur salutis anno supra mille primo, & sexcentesimo; ad Arcem illam videlicet situ, & natura loci munitissimam, fossis, aggeribus, & manufactis munitionibus circumseptam, praesidio militum, tormentis, machinis, coineatu generis omnis, & apparatu omni bellico instructissimam. Quæ Ciuitas diurna obsidione vallata, ad dedi-

tionem nu
Ciuibus, i
torijs inim
ac ferociæ
Copiarum
IOAN
Quanta e
Farnesio
tus in cele
admirabi
næ, ac p
struendis
tandis, si
præcipue
licis quan
niensem i
ante hosti
loca occu
trecentis
mille na
ciam lib
nus ling
Philipp
minis in
Inuictis
plorata
rias, ob
gna ex
belland
gnator
gnus ab
tate peri
quid co
nem ill
bat hin
exercit

tionem nunquam compulsa, auspicata libertatis vexilla præferens
Ciubus, inauspicatas armorum faces eruptionibus sæpe factis, ten-
torijs ininicorum intulerat, eosq; vel solo fuderat terrore nominis,
ac ferociae fama, & virtutis clamore profligarat. Aderat cum alijs
Copiarum Præfectis, & Ducibus ad eius expugnationem Oppidi
IOANNES MEDICEVS. Quid autem ibi bone Deus?
Quanta emicuit tum annis ante duo de viginti Suinmo Imperatore
Farnesio, tum eo ipso tempore **MEDICEA** Virtus? Quan-
tus in celebri illo conflictu, & certamine ardor animi? Quanta in
admirabili illa victoria, & Vrbis expugnatione inilitaris discipli-
næ, ac peritiæ gloria, siue in præripiendis hostium consilijs, ac
struendis insidijs, siue in adornandis machinis, & militibus adhor-
tandis, siue demum in idoneis pugnæ locis occupandis; quibus
præcipue artibus Imperatorum, & Duciūm prudentia in rebus bel-
licis quam maximè commendatur. Sic Themistoclem illum Athe-
niensem memoriae vi nobilissimum celebratum ferunt, quod inulto
ante hostium consilia præuerteret, & in configendo idonea pugnæ
loca occuparet. Testatur Salamis clarissimæ testis illa victoriae, vbi
trecentis tantum nauibus angustias quasdam, faucesq; præcludens,
mille nauium Persarum Classem deuicit, fugauit, & seruitute Græ-
ciam liberauit. Sic Philippus ille Alexandri Parens, qui non mi-
nus lingua valuisse fertur, & arte, quam manu. Sic Alexander
Philippi Filius, qui Parentis gloriam obiecta sui magnitudine no-
minis inobscurauit. Sic Pyrrhus, & alij. Quocirca **IOANNES**
Inuictissimus vel ab eo die, quo militauerat sub Farnesio, ob ex-
ploratam eius animi magnitudinem, ob deuictas insignes victo-
rias, ob palmas, & triumphos nobiles consilio, & virtute sua ma-
gna ex parte paratos, nouis semper progressionibus amplificatam
bellandi gloriam dissipando, extincto illo acerrimo fidei propu-
gnatore Farnesio, Magnus vbiique Gentium Militiae Dux, Ma-
gnum ab Exercitibus Imperator appellari, & summa famæ celebri-
tate personam cœpit Imperatoriam sustinere. Deum Immortalem,
quid cogitari, aut fingi potest ad gloriam maius, ad commendatio-
nem illustrius! Quid nunc N.de bello illo tetro, quo deflagra-
bat hinc sex, & viginti annis Hungaria! Cum Turcæ imminens
exercitibus, ferro, & incendijs omnia permiscebant. Quam erecto,
&

& infracto animo, quām validis copijs IOANNES occurrit!
quām sāpe hostiles acies disiecit, & Barbarorum Gentes sedata in-
ternecione conficit! Dictu mirabile est, quām egregiam tuin tem-
poris Rodulpho Imperatori, Reipublicæq; Christianæ, quām
promptam, quām fidelem, ac triumphantem operam, tum milita-
rium tormentorum Gubernator Maximus, tum Ductor Copia-
rum, & Imperator acerrimus IOANNES nauauit. Dum
insolenti audacia, animisq; inflata Turcarum Gens illa perdita,
Ducibus crudelissimis ad depopulandum Hungariæ Regnum, &
Christianorum Genus delendum, & multitudine Signorum, &
Barbarorum ferocia, & vsu vincendi formidolosissima rapiebatur.
Cuius impetus cū ad Iauarini Oppidum longe munitissimum
constitisset, quo expugnato reliquum sibi facilem victoriae cursum
non malè pollicebatur, putaretq; suis è fauibus, & ore audiissimo
Cœsar's copias multò minores eripi non posse, nec diu Arcem il-
lam tametsi natura loci, artificioq; munitam contineri, sed obsi-
dionis, & expugnationis impetu, breui delendam, IOANNIS
MEDICES incredibilis quædam, ac prope diuina virtus,
Christianorum militum robore, vi tormentorum maxima retar-
dauit immanem exercitum, fregit, deuicit, nec multos post dies,
Barbarorum obsidione pulsa, signis amplius triginta captis, ma-
gna Turcarum occisiōne facta, reliquos animo consternato in fu-
gan coniecit. Cuius perillustris, gloriofissimæq; victoriae non
nego magnam fuisse partem Germanorum audaciam, militum
fortitudinem, atque omnium Cœsar's Præsectorum singularem
virtutem, ac multò magis eximiam Diuinæ bonitatis, & in suam
causam pieratis propensionem; at nē magna fieret amissio victoriæ,
quæ tanta fuit, vt à Germanorum ceruicibus iugum duræ seruitutis
depulerit, consilio, sapientiæ, animo, ac militari prudentiæ
IOANNIS Ducis Maximi, & Inuictissimi referri debet acce-
ptum. Quid expectatis N? vt Poetarum more MEDICEAM
Gloriam, perdiffici illo, & horrifico bello paratam apud Cœsa-
rem, apud Christianos Reges, & Principes, gloriosa, vt fas esset,
ac triumphante velut oratione decantem! Vt ardentes pugnas, co-
natum, stragem, insignem illam IOANNIS manu cladem
Barbarorum factam deprædicem! Vt Imperatoriam virtutem

authoritatem, felicitatem, famam ipsam celebrem tanti Duci
commemorem? Sed quorsum ea dicendo amplificare, quae ipsa
per se nostrae contemplationi amplissima, & longè maxima pro-
poniuntur! Quorsum ea exaggerare verbis, & oratione, quae sua
ipsorum magnitudine, suo splendore, suo pondere ultra propè
terminos glorie celebrantur! Nam quemadmodum Solis splendor
aliorum quorumque siderum fulgorem obscurat, ita, sine affec-
tatione dico, multorum Imperatorum gloriam suo velut ilumine
obruunt IOANNI S. illæ victoriae, quæ illum modò tametsi
mortuum, ad debiti triumphi lauream trahunt in Capitolium ho-
noris, & æternitatis. Agè nunc quid de Comar celebri apud Pan-
nones Oppido! qua celeritate, qua virtute, qua constancia animi
Arcem illam nobilem, Turcarum numero innumerabili circum-
uentiam, Barbarorum formidabili obfessione yallatam, militari-
bus vndique instrumentis, & machinis oppugnatam, & quod
grauissimum malorum est, extrema coimeatus inopia laboran-
tem, ac rerum omnium necessiarium angustijs afflictatam, iedq;
nomine consilia propemodum deditio his spectantem, IOANN.
NEM. Inuictissimus expedita paucorum manu, sub hostium con-
spectu, ijsq; tantam animi magnitudinem, & audaciam deminut-
tibus, recenti, inexpectatoq; subficio recreauit, Defensorum ani-
mos languentes erexit, propè desperantes ad spem victoriae reuoc-
auit, atque ad obfionem tolerandam, & propulsandos acriter
Turcarum impetus, mitifice adiuctis & animis, & viribus confir-
mavit. Nam quid cætera? An non audistis captum à IOANN.
NEM. Strigonium, Vrbem nobilem, longèq; clarissimam, &
illius Arcem inuimentiis cinctam præualidis valide expugnatam,
atque in Coesarii ditionem receptam? An non delatum ad aures
est, IOANNIS virtute Vrbem illam maximam, & opulen-
tissimam, quam à regio splendore, & ornamento Albam Rega-
lem vocant, magno impetu populatam, vicos eius omnes exustos,
villas, domos, agros, ablata prædæ, & captiuorum magna co-
pia, igni, ferroq; consumptos? An non subit in mentein, IOANN.
NEM. saepenumero strenuissimè cum hostibus conflixisse, sape
Tucarum Duces tametsi formidabiles superasse, sape Barbarorum
acies quamquam numerosas fuisse, semel immanem exercitum.

ducentorum milium, exiguo bellatorum numero profiguisse.
Hacq; omnia tari multa, tam magna, tam misericordibus plena
non plurimis confecisse! Quinquam in eo prælio N. quod illi ob
victoriam glorioissimum, ac fortunatissimum fuit, igne globulo
I O A N N E S trajectus, suo vulneri tristiorum aliquanto trum-
phum Cœsari nunciauit. Cuius sane vulneris adhuc in cœlum
mortui gloria testis illa victoræ, ac **M E D I C E** glorie
apparet cicatrix. Quid expectatis! vt dicam de Castello, de Arcis
bustanti Ducis consilio, & arte exedificatis! De Castello Novo
insigni apud Pannones Oppido **I O A N N E** imperante rucens
extructo! De Vienna Vrbe Clarissima, & Austria Principe, re-
centibus vallis, & propugnaculis aduersus Turcarum incursions,
& impetus circum artificiosè munita! De Liburno portu in He-
truria, alijsq; Magni Ducis Florentiae Oppidis unita ruce vallatis?
Quid vultis, vt prædicem de gestis eius in Gallia! de opera Henri-
co Regi strenue, fortiterq; nauata! deq; illius clavis admirabili,
felici victoriarum cursu prudentissime administrata! Ut comme-
morem, quæ, & quanta Magnorum Henriræ Ducum nomine,
Maritimus Imperator gessit! Quot Turcarum omnia, quot Prae-
donum biremes, quot Triremes maximas cepit! Quot Oras, quot
Insulas, quot Vrbes Barbarorum inuasit, diripiuit, ferro, flam-
mæq; vastauit? Quibus rebus effectum, vt quemadmodum olim
Romæ dictabatur, cauendum ab homine male præsumto, qui
Cœsar erat, ita Barbari Proverbio inter se dissiperent, à Calvo ho-
mene præcauendum, **I O A N N I S M E D I C E S** insigne
caluitum designando. Sed mitto, mitto libenter hæc omnia, &
id genus innumera, quæ si velim singula tantum verbis recensere,
nequin laudibus exornare, dies me potius, & latera deficiant,
quām finis sit. Venio tandem, vt absoluam, ad eam rem ce-
lebrationem N. ad quam vestra me iamdudum vocat expectatio,
cui omnino occurrentum videtur. Intelligitis, opinor, quo de-
est dicendum. Subiecisti enim vestræ cogitationi **I O A N N I S**
Ducis Maximi, & Inuictissimi virtutem eximiam, sapientiam,
prudentiam, atque animi firmitatem in Imperatorio uniuere ad
Forum Iulij administrando. Reuocasti in mentem, præclarum
illam, & fidelem operam, quam rot annos Serenissime Reipubli-

ce Venetæ postremis bellorum motibus , excelsi , & infrauti animi
cum laudatione nauavit . Ijs enim temporibus , quæ turbulentissima
sina iacerunt , ita IOANNIS industria , virtus , dexteritas
decertavit , vt non sine vitæ discriminè pugnæ aleam frequenter
adierit , & tumultuosam , difficillimamq; Provinciam magna
cum dignitate Senatus , suiq; nominis prædicatione administra-
rit . Videlicet dedidicisse non potuit Heros ille Optimus ; quam
ceperat ab infantia propensissimam in existimationem Senatus
Veneti voluntatem . Exuisse non potuit pectus illud egregium ,
& amplissimum Venetæ dignitati , & amplitudini à primis annis
ferè deuotum . Cui enim non illud egregiè cognitum , atque per-
spectum , quod IOANNES annos nactus non amplius tre-
decim , honorificentissima Legatione à Francisco Fratre Serenissi-
mo Florentiæ Duce ad Rempublicam missus , ingenti cum Orbis
admiratione , Veneto , vt sic dicam , nomini impubem illam æta-
tem publicis functionibus illustrissimis consecrauit . Cum ille ca-
ptus non tam Vrbis pulchritudine , ac venustate , quæm Reipubli-
cæ moderatione , legibus , institutis , non tam Templorum ,
Ædium , priuatorum , & publicorum operum amplitudine , ad
dignitate , quæm Ciuium fortitudine , prudentia , iustitia , mori-
bus , admirabile , atque inauditum ex Legatione Florentiam retu-
lit erga Senatum , Ciues , & Vrbein totam benevolentia studium ,
pietatis ardorem , amoris , & obseruantiae charitatem , vt diceret
audacissimè , gloriosum sibi fore , ac periucundum , si liceret ea in
Vrbe viuere , quæ vna esset Cœli imitatrix in Terris , & illa in
Vrbe mori , cuius Incolæ ab omni Mortalium conditione abstrahi
tamquam Coelicolæ debuissent . At ecce IOANNES Glo-
riosissime , tua veluti præsgitio iminaturo planè , & importuno
nobis exitu confirmata . In ea videlicet Vrbe vixisti , & obijsti , in
qua & obire , & viuere cupijsti . Vixisti gloriæ ; gloriæ obijsti . Et
quidem si spectamus , quæ facere poteras , parum vixisti ; si quæ fe-
cisti , satis ; si præclari memoriam nominis , quam reliquisti , sem-
per victurus es : semper enim viuunt etiam mortui , qui vixerunt be-
nè ; benè autem viuere ij dicendi sunt , qui in omni vita viuunt alijs
potius , quæm sibi , vt ipse fecisti ; qui Germanis , Gallis , Italos , Ve-
netis , & roti Mundo vixisti . Diuinitus autem credo factum , vt in

qua Urbe fecisti tuae initium dignitatis, & vitae, in ea tuae contin-
geret terminus vitae mortalis, & gloriae. Sed quam funesta haec
N: quam luctuosa recordatio, quae tam grauem nobis vicem, &
obitum representat. Cur enim non prolixam, atque adeo immor-
talem vitam is vivere debuit, qui tam praestanti animo, tam
excellenti virtute, tam insigni fortitudine, tam mira etiam in om-
nes humanitate, ac beneficentia vixit! Non enim ijs solum dotibus
IOANNES ornatus fuit, quae Imperatoriam Clamydem, &
Personam decent, quæq; vt dicebam, bellis superioribus nostra
causa sui monumenta ad æternitatem posita, seu victore Veneto-
rum exercitu Natisonem traiiendo, seu castris hostium strenue
oppugnando, seu nostris ab hostili incursione tutandis, seu Ca-
stillis, & Arcibus evincendis, seu coimperatu interdicendo, seu
prælijs præclare tractandis, atque alijs Imperatorijs muneribus
egregie obsequiis præstantissima exercent. Affuerunt, affuerunt
alia innumera, quæ Paludatam illam Majestatem adiectis diuersis
ruin generum ornamentis mirifice adornabant, quæq; ora, obtu-
sus, oculos, & amorem ad se omnium rapiebant, in fronte mai-
estas, in oculis modestia, in genis verecundia, summa in sermone,
in omnibus summa gratia. Quæ omnia rebus, & vita IOAN-
NES nadeo conueniebant, ut facile agnosceres in lineamentis cor-
poris, atque in expressa animi effigie singulariæ concordiam.
Non faciam hoc loco N: vt dicam de eius comitate, moderatione,
benignitate, de splendoris domestico, de florentissima Aula non
tam militum, & equitum, quam Imperatorum, & Principum
de florentissimis villa Aulæ, qua Henricum Regein, cum IOAN-
NES secesserit in Gallij, tantopere delectatum fuit. Dicam
vnum postremo loco, quod inter maxima IOANNIS ME-
DIÆ summa, & ornamenta non erit postremum. Tanta
animi celsitudine, & agendarum rerum dexteritate valuisse, ut
multa multorum Principum, Regumq; negotia eius fidei, supien-
tiaq; commissa, summa cum laude felicitatis obierit. Hinc Ro-
dulpho Imperatori in procurandis apud Germanie, & Panioniae
Principes non tam pecuniarum, quam armorum subsidijs, sapien-
tia VIIOANNIS MEDICÆ toties contestata. Hinc itaq;
sup 2 C alios-

aliosq; Reges gloriose confecta. Hinc pro Magnis Hetruria Duci-
bus ad Principes, Reges, Imperatores, Pontifices variae & suscep-
ptæ, & præclaræ obitæ Legationes. Hinc Magdalena Austriaca
Ferdinandi hac tempestate Imperatoris Maximi Soror, Cosmo
Florentiae Ducis Quarto coniugio copulata, MEDICEVM
Genus Serenissimum Nuptijs longè Clarissimis, ac vere Regijs co-
honestarum. Hinc Henrico Quarto Gallorum Regi Maria
MEDICE S in Matrimoniū data, Natali Familiae IOAN-
NIS opera Regale omnino adiectum decus, & ornamentum.
Quid plura! Subsistam hoc elogio, quod erit satis. IOAN-
NEM MEDICE S in Patria semper fuisse gestis, consilio,
virtute clarum; si quis apud Germanos, Belgas, Gallos, Italos Bel-
li fulmen, Specimen Majestatis, Triumphum Famæ, Beneficen-
tia Ædem, Honestatis Aram, Munificentia Templū, Felicita-
tis Exemplar, Trophaeum Virtutis, Æternitatis, & Glorie. At
heu me miserum, quo iam feror, N. quò rapior! Inuituim repente
hoc me funus à laudatione, hic Virbis squallor, hæc omnium la-
mentatio ad querimoniam trahit. At enim IOANNES ille
MEDICE S Dux Maximus, atque Inuitissimus, Aurum,
& Maiorum Fasibus, Sceptris, Laureis proprijsq; Triumphis
Amplissimus, improviso nobis ereptus lethi vulnere obiit. Et cui
toties hostilis Barbarorum violentia, & armorum inclemens cef-
fit, heu, vi necessitatis implacabili dejectus excessit. Auolauit à
nobis. Dicam venus, quo ego quidem tantisper recreor, in Cœ-
lum euolauit. Et enim sic uita omni fuit parte honestatis, &
laudis, ac Christianæ pietatis ornata; eius obitus, ut pie credimus,
non est è viuis excessus, sed è Mortalibus ad Immortales accessus
hoc obitu. IOANNES MEDICE S non excessit, sed ad
Diuorum, & Diuamin Choros accessit. Decessit è caducis rebus,
ad sempiternas concessit. Emigravit è Terrarum sordibus, & mi-
serijs, ad Cœli lucem, & gloriam commigravit. Et huc quidem
per omnem vitam ita se IOANNES animo inuicto compo-
suit, ut diceret, hoc contendendum, hoc agendum in vita, vt tan-
dem ad veram vitam, qui Deus est, post hanc vitam perueniamus.
Itaque & quamdiu vixit, annos autem septem circiter, & quin-
quaginta vixit, pientissima mente, religiosissimo animo, mira-

sem-

semper in Deum, & Deiparam Virginem pietate vixit; & postres
mō cum lethalis morbus suā subito quodam casu violentiam
prodidit, abiectis illico rerum omnium mundanarum curis, ex-
piata apud Sacerdotem candidissime anima, sacro se vniōnis ins-
trumento, & salutari Christi Viatico communīuit. Quāriduum
planè nullam fere calamitatem morbi, nec morosam obitus diue-
xationem sentiens, placidissimo tamquam somno correptus, quam
à Deo acceperat animam, Deo reddidit. Etsi tu quidein IOAN.
N E S. Optime, & Inuictissime, nullam ea re iacturam felicitatis
fecisti, qui tot victorijs clarissimis cumulatus, tot triumphis auctus
honestissimis, tot titulis, honoribus, encomijs, virtutibusq; orna-
tus, ad veriores victorias, & triumphos, ad honorificentiores con-
fessus, & titulos, ad pleniora gaudia, & gratiora elogia concessisti,
quibus cum Deo frueris, & frueris in omnei æternitatem. Ibi
Gloriae, Famæ, Immortalitati, ac Deo viuis, & in perpetuum vi-
ues, Gloriose Beatorum Cœtu, Consortioq; receptus. Sentient
alij tuo ex obitu iacturam incredibilem; Sentit Florentiæ Ciuitas,
quæ tuo interitu nobilissimum, atque augustissimum Ciuem, &
Heroem amisit. Sentit MEDICEORVM Familia Serenissi-
ma, quæ pulcherrimum, atque honestissimum Germen suæ glo-
riæ perdidit. Sentit Italia, quæ tanto, & tam insigni splendore
Principis viduata lachrymas ingentes profundit. Sentit Germania,
quæ Fulmen illud Belli acerriūm, quo est vfa, deplorat extin-
ctum. Sentit Belgium. Sentit Gallia. Sentit Orbis vniuersus,
qui magnum sibi præsidium, & decus, magnum lumen, & colu-
men dolet esse sublatum. Præ cæteris tamen tuum dolet interitum
Serenissima Venetoru[m] Republica, in cuius gremio velut amantis
Patriæ, quæ te vnicè dilexit, coluit, diu complexa est tamquam Fi-
lium, spiritum efflauisti. Hæc præter commune incommodum,
priuatam propriè iacturam conqueritur, dum repente tam inuicto,
tam sciente, tam prouido, & amante Copiarum Duce, & Impe-
ratore strenuissimo spoliatur. Quæ propterea lachrymis, & dolo-
re confecta, quando meritorum tuorum magnitudini dignum vix
habere potest præmium, quod rependat, grati animi studio, suo
ære tam magnificè, tam splendide, tam religiosè, in hac Augustif-
fima D. D. Pauli, & Ioannis Æde, his exequijs, hac laudatione,

hac

tre
am
ex-
in-
im
ue-
m
N.
is
us
is
i-
s
d
t
hac pompa, hac Sacerdotum, piorumq; hominum frequentia
tuum funus exornat. Tu amabò extremum hoc singularis beneuo-
lentiæ testimonium, & argumentum suæ ergà te pietatis magnifi-
cum amanter sume. Atque illud in primis pone, tuorum officio-
rum memoriam in omni posteritate, non tam picturis, statuis, &
marmoribus, quàm gratis infixam animis, constantissimam sem-
per fore. Dixi, ac verius numquam dixi.

